

Gasztroenterológiai diagnosztikai lehetőségek

dr. Csoszánszki Noémi

Fizikális vizsgálat

Laboratóriumi vér/vizelet /széklet tesztek

Mikrobiológiai vizsgálatok

Ultrahang

Rtg, Izotóp vizsgálatok

Endoszkópia

24 órás nyelőcső pH mérés

Szénhidrát provokációs H₂ kilégzési tesztek

- biztonságos
- szenzitív
- specifikus
- elérhető
- fájdalommentes

” Egy jó anamnézis fél diagnózis ”

 Megmagyarázhatatlan **láz**

 GI vérvesztés

 Dysphagia

 Éjszakai hasmenés

 Perzisztáló hányás

 Álomból ébresztő fájdalom

 **Tartós jobb felső vagy jobb alsó hasfélre lokalizált
fájdalom**

 Perirectalis eltérés

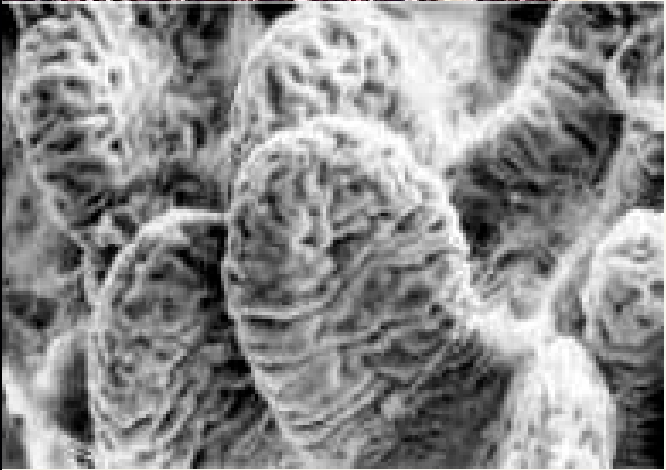
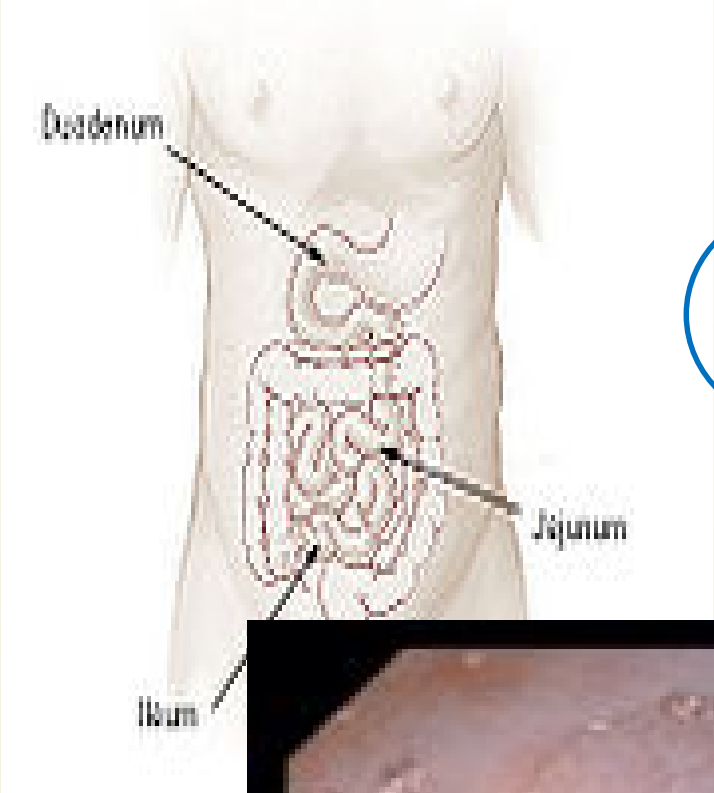
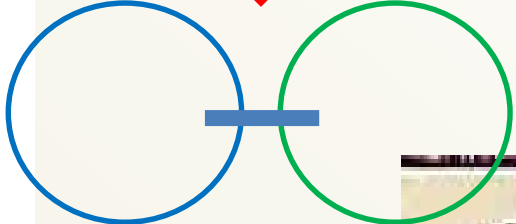
 Családi anamnesisben IBD, coeliakia, peptikus fekély

 Akaratlan fogyás

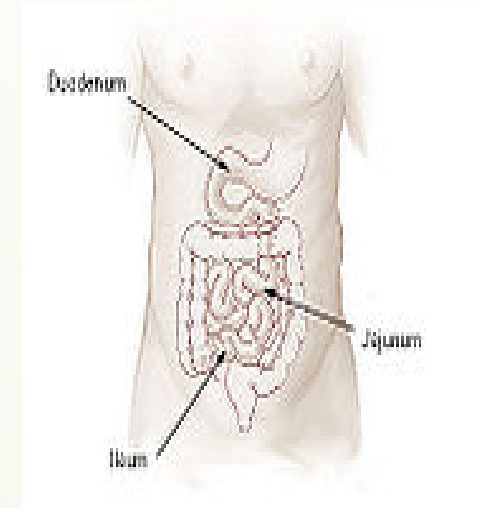
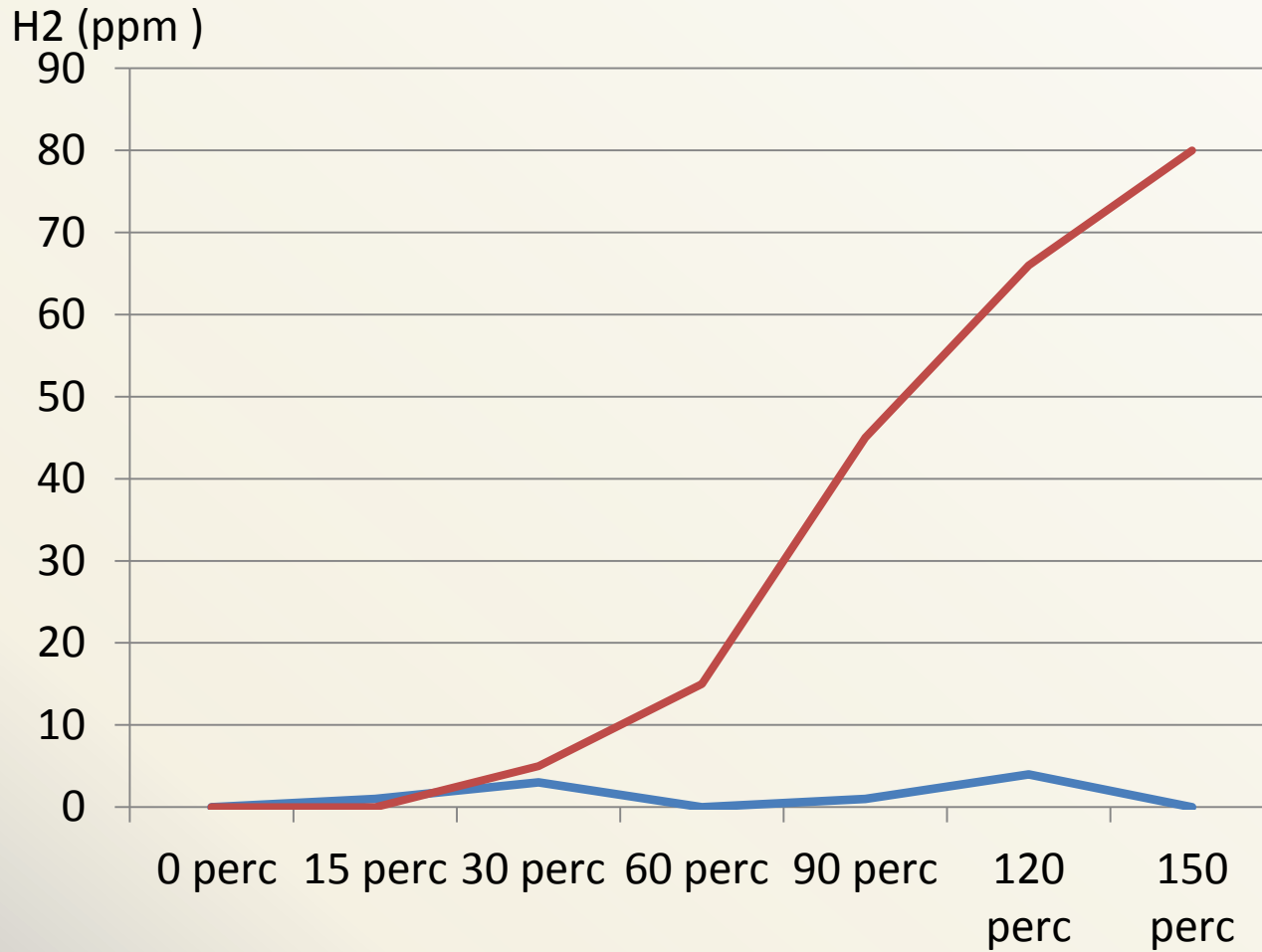
 Hossznövekedés lelassulása

 Elmaradó szexuális érés

Lactase

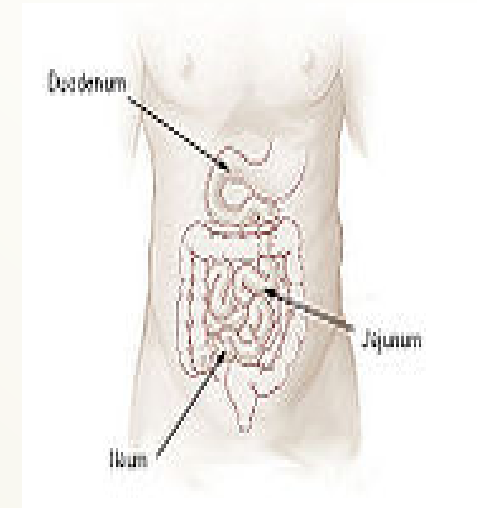
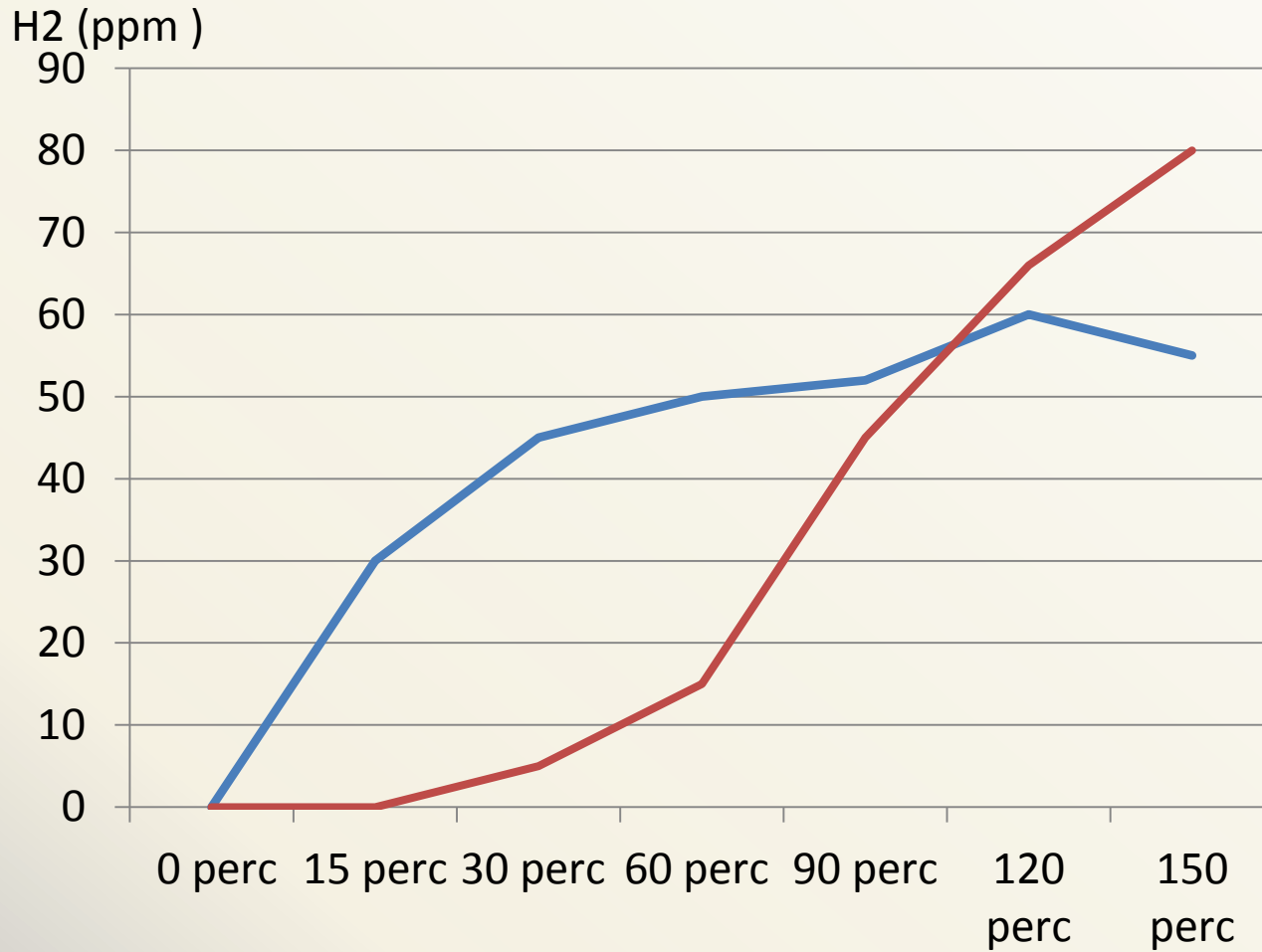
H2 kilégzési teszt

- lactose tolerant
- lactose intolerant

H2 kilégzési teszt

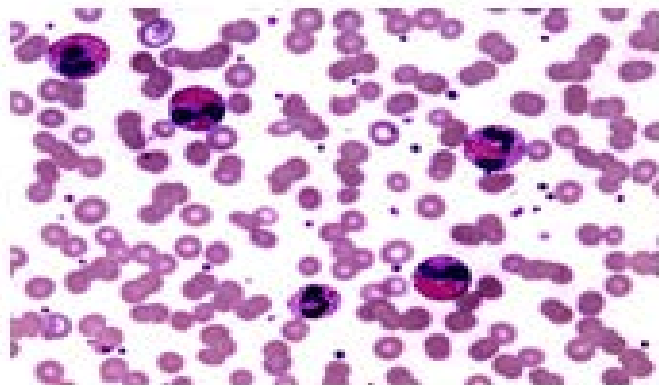
— ...
— lactose intolerant

”Tej érzékenység”

???

- Lactose intolerancia
- Tehéntejfehérje allergia

Élelmiszer allergia diagnosztikai lehetőségei

Élelmiszer allergia diagnosztikai lehetőségei

Elimination/Provocation test

GOLD STANDARD

OFC / Oral Food Challenge

DBPCFC

/ Double-Blind-Placebo-Controlled-Food-Challenge

–3 évesnél idősebb gyermekek

--Prick test (IgE mediated)

PPV(positive predictive value) <50%
NPV(negative predictive value) 95%<

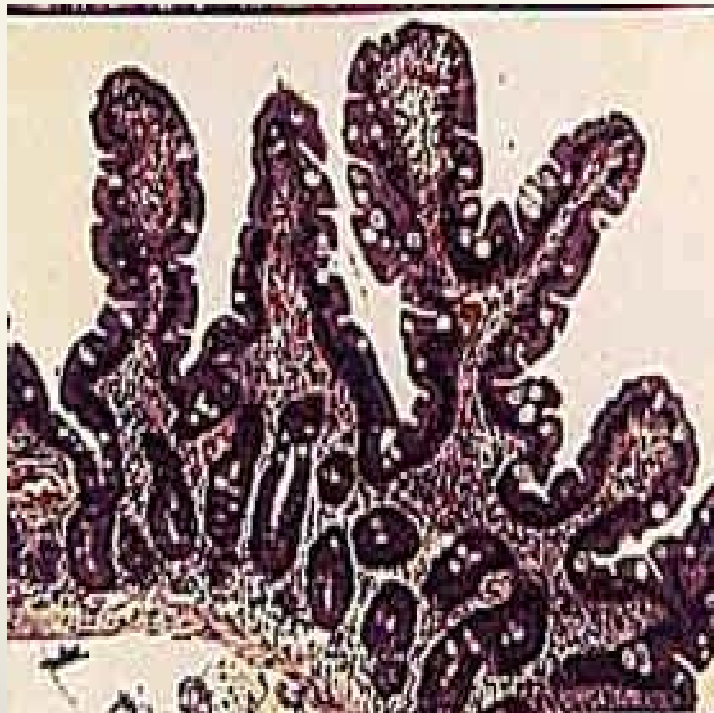
--specific IgE detection

PPV(positive predictive value) <50%
NPV(negative predictive value) 95%<

--Patch test (cell mediated allergy)

Figure 2. Epicutaneous Patch Testing in PREDICT-1

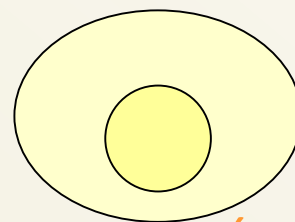

Coeliákiára specifikus ellenanyagok

- ARA (1971)
- AJA
- AGA (2 éves kor alatt) / egészségesek 5-20%-ban pozitív/
- **EMA** immunfl. **sens.75-80% spec.95-100%**
- **tTG** (1997) ELISA **sens.85-95% spec.95- 98%**
- Rapid tTG **sens.80-95% spec.95- 100%**
- **Deamidált gliadin peptid ellenes ellenanyag**

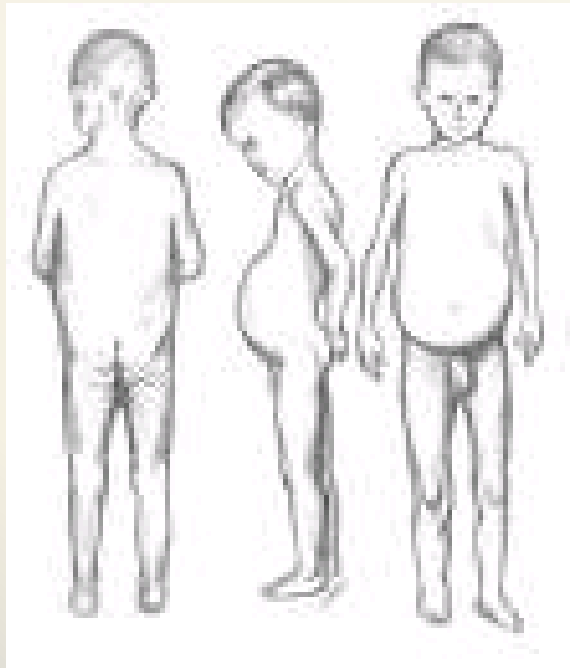
- **!! Szelektív IgA hiány**

1:400/ 1:50

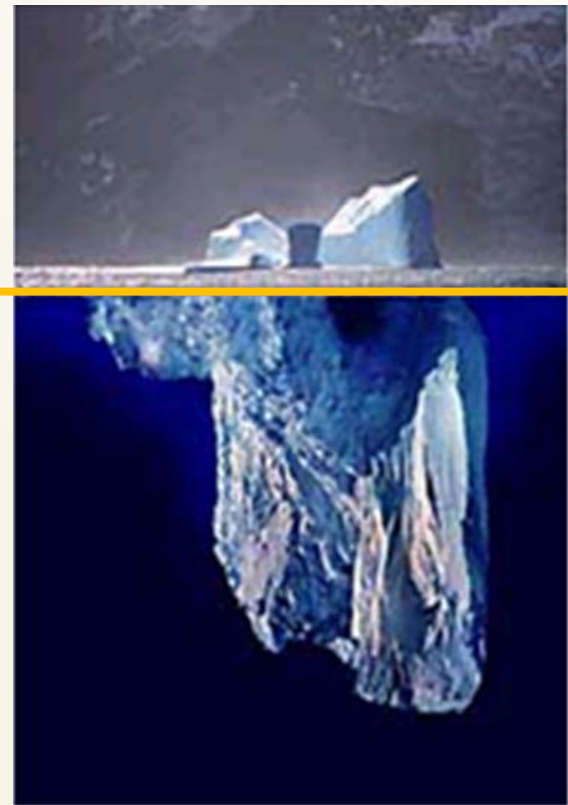
- **! CD betegek - 6-10% -a szeronegatív**

Glutensensitive enteropátia / Coeliákia

manifest

Arateus

silent

latent

Coeliakia diagnosztikája

- 3 vékonybél biopszia- szövettan
- Szerológiai vizsgálati pozitivitás és
- 1 korreláló szövettani vizsgálat

/ESPGHAN 2012

- Klinikai tünetek
- 2x erősen emelkedett szerológiai pozitivitás (10x)
- HLA DQ2/DQ8 pozitivitás

Coeliákia

- Multifaktoriális eredet
  - **genetika**
  - immunológia
  - környezeti hatások

Első fokú rokonságban ~ 10x

Heterozigóta ikrek   30%

Monozigóta ikrek   75%

Coeliákiához gyakran társuló betegségek

- **IgA hiány**
- **I-es típusú diabetes mellitus**
- **Autoimmun thyreoiditis**
- **rheumatoid arthritis**
- alopecia areata
- psoriasis
- epilepszia
- ataxia
- **hepatopathy**
- **cardiomyopathy**
- Sjögren szindróma
- Down szindróma, Turner szindróma, Williams szindróma

Endoszkópia

Real time

Invazív - általános anaesthezia

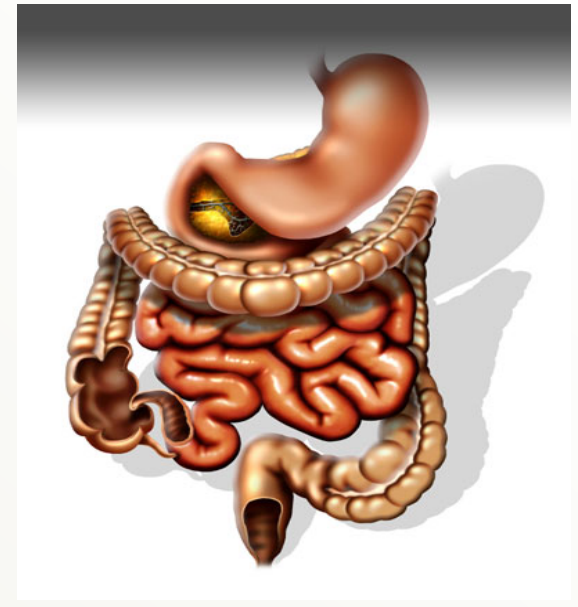
Diagnosztika

- látható eltérések észlelése
- biopszia szövettani vizsgálatra

- ## Terápia
- polypectomia
  - varix ligáció / sclerotherápi
  - idegentest eltávolítás

Endoszkópia

Felső traktus

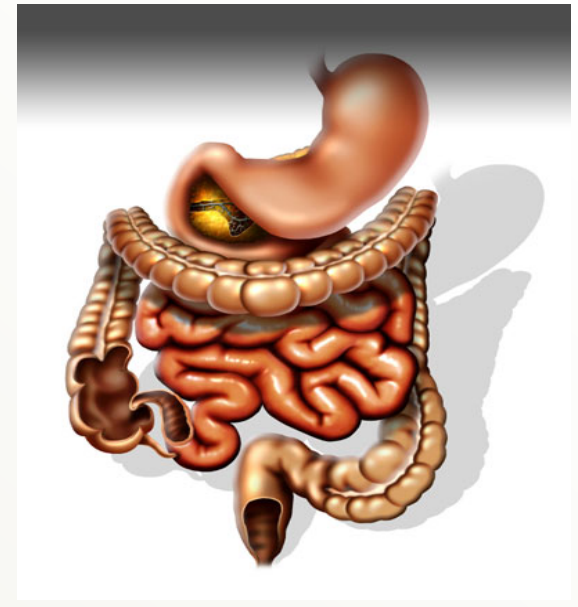
Oesophago Gastro Duodenoszkópia

Alsó traktus

Colonoszkópia – terminális ileum intubációval

Endoszkópia

Felső traktus

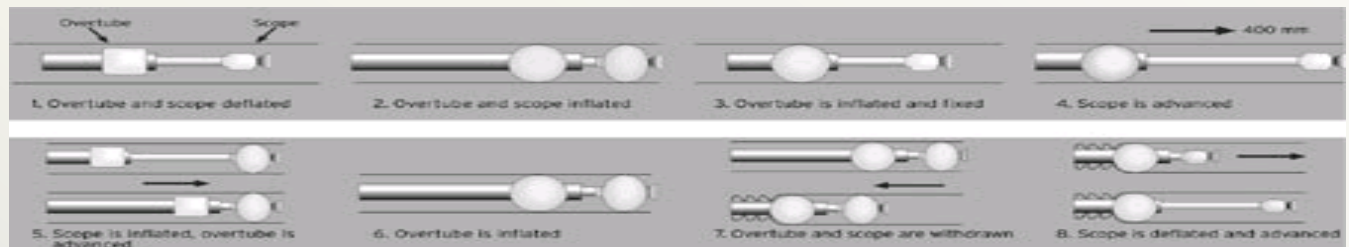
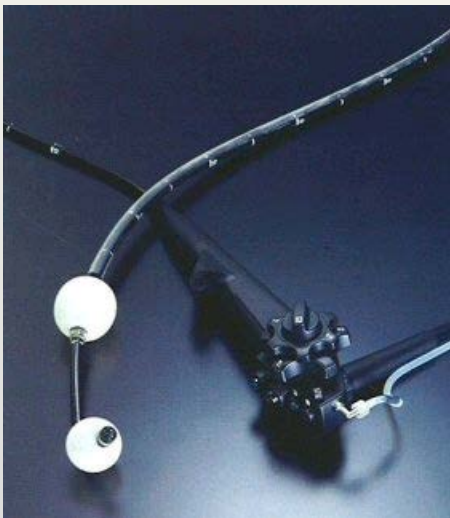
Oesophago Gastro Duodenoszkópia

Alsó traktus

Colonoszkópia – terminális ileum intubációval

Double Balloon Endoscopy / DBE
Push-and-pull enteroscopy

2001- Hironori Yamamoto

Helicobacter pylori

Diagnózis

- **Endoszkópia**

- makroszkóposan – LNH

- RUT / rapid urease test

- **Szövettan**

- PCR

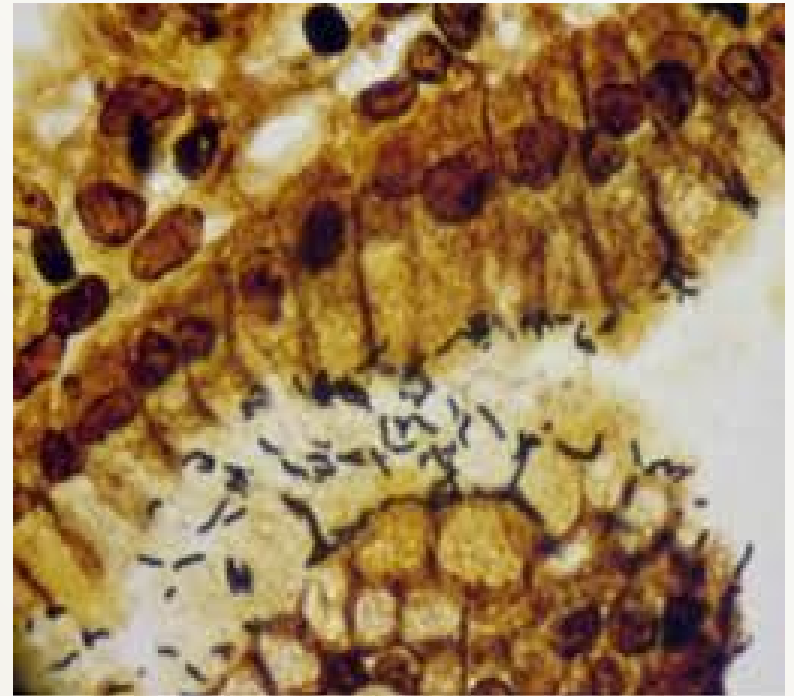
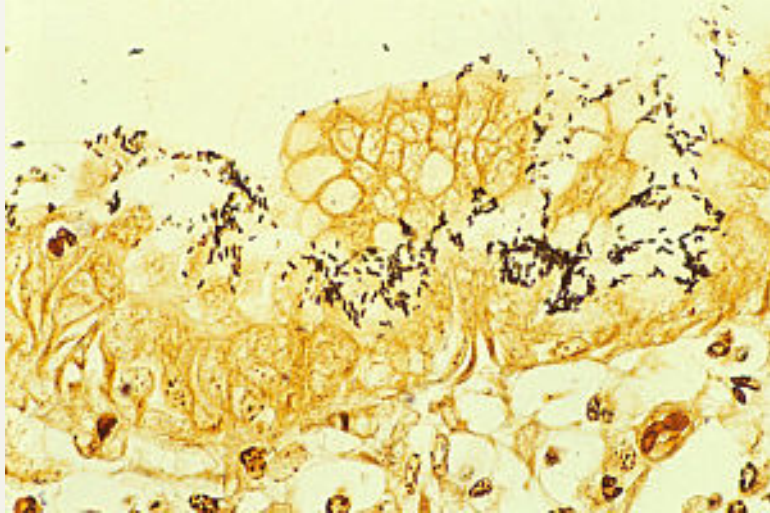
- **C13/C14 UBT**

- szerológia

- **Széklet Helicobacter pylori Ag kimutatás**

Warthin –Starry painting

C13 UBT

- Specificitás : 95 %
- Szenzitivitás : 95 %

ELISA alapú széklet H.p. Ag kimutatás

- Specificitás : 96 %
- Szenszitivitás : 95-96%

Immunkromatográfiás széklet H.p. Ag kimutatás

- Specificitás : 79 %
- Szenszitivitás : 92%

IBD gyermekkorban

- *Incidencia 10-19 éves betegek között*

UC – 2-3/100 000

CD – 3-4/100 000

HUPIR/ Hungarian Pediatric IBD Register/ 2007 január-2011

UC – 2,2/100 000   ---   2,4

CD – 3,8/100 000   ---   4,9

diagnózis

- **Ileocolonoscopia + EGD/szövetteni vizsgálattal**
- */ UH, MR, CT, Rtg, Fvs scintigraphia*
- *Laboratóriumi tesztek*
- *Széklet vizsgálatok*

Széket Calprotectin szint meghatározás

- Gyors , non invazív technika
- S-100-protein
- Bélnyálkahártya fehérvérsejtjeiben termelődik
- 7 napig stabil
- Jól korrelál a szövettani gyulladásos aktivitással

Széklet Calprotectin szint meghatározás

- **Pozitív predictív érték : 79 %**
- **Negatív predictív érték: 94 %**